

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

תוכן עניינים

- א. וחייבין עליהן משום פיגול נותר וטמא ... בדהדר עיילינהו כ"ע לא פליגי והכא בדאיתנהו אבראי ... זריקה מועלת ליוצא.....2
- ב. בדאיתנהו אבראי כ"ע לא פליגי ... ה"מ גבי שתי לחם דלאו גופיה דויבחה.....3
- ג. מנחת סוטה ומנחת נדבה ... זו קודמת לזו שזו באה מן החיטין וזו באה מן השעורין ... מנחת חוטא למנחת סוטה ... חד מתרי טעמי [נקיט].....3
- ד. חטאת העוף קודמת כו' מנא ה"מ דת"ר והקריב את אשר לחטאת ראשונה ... זה בנה אב לכל חטאות שיקדמו לעולה הבאות ... ואפי' חטאת העוף לעולת בהמה.....4
- ה. כל מקום שנתחלפה חטאת חטאת קודמת וכאן (ביולדת) עולה קודמת ... למקראה הקדימה הכתוב.....5
- ו. פרים קודמין לאילים ואילים קודמין לכבשים כבשים לשעירים ... לא לנדבה ... שכן נתרבו באליה.....6
- ז. פר כהן משיח קודם לפר העלם דבר של צבור פר העלם דבר של צבור קודם לפר עבודת כוכבים פר עבודת כוכבים קודם לשעירי עבודת כוכבים.....6
- ח. אפילו תימא פרים דהג נמי כמשפטם כתיב בהו.....7
- ט. חטאת העוף ועולת בהמה ומעשר ... במערבא אמרי עיילא בה עולת בהמה בחטאת העוף ואגבהתה ממעשר.....7
- י. כל החטאות שבתורה קודמות לאשמות חוץ מאשם מצורע מפני שהוא בא על הכשר.....8
- יא. כל האשמות שבתורה באין בני שתים ובאין בכסף שקלים חוץ מאשם נזיר ואשם מצורע שהן באין בני שנתן ואין באין בכסף שקלים.....8
- יב. כשם שקודמין בהקרבתן קודמין באכילתן.....9
- יג. שלמים של אמש ושלמים של יום של אמש קודמין לשל יום שלמים של אמש חטאת ואשם של היום שלמים של אמש ... חטאת קודמת מפני שהיא קדשי קדשים9

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

יד. וכולן הכהנים רשאין לשנות באכילתן לאכלן צלויין ושלוקין ומבושליין לתת לתוכו תבלי חולין .. לא יתן לתוכו תבלי תרומה שלא יביא התרומה לידי פסול

10

טו. תדיר ומקודש.....11

דף צ.

א. וחייבין עליהן משום פיגול נותר וטמא ... בדהדר עיילינהו כ"ע לא פליגי והכא בדאיתנהו אבראי ... זריקה מועלת ליוצא

כבר התבאר לעיל דף פט: שאימורי¹ קדשים קלים שיצאו לפני זריקת דמים ונזרק הדם והם בחוץ לא נפסל הזבת, ואם החזירן מקטירין אותן², וי"א³ שאין מקטירין אותם. וי"א⁴ שרק אם החזירן קודם זריקה, ובשעת זריקה המה בפנים, מקטירין אותם.

¹ רמב"ם שם הלכה לג.

² להלן צ. אסיק רב פפא בדהדר עיילינהו כ"ע ל"פ והכא בדאיתנהו אבראי פליגי. ואף על גב דלכאורה משמע דרב פפא בדרך דחייה אמרה מ"מ מדאקשינן והא רב פפא הוא דאמר בדאיתנהו אבראי כ"ע ל"פ וכו' ושני ה"מ גבי שתי הלחם וכו' משמע דבקושטא דמילתא אמרה. ועיין שהם וישפה פסולי המוקדשין פרק יז הלכה יט שכתב ולכאורה מכאן משמע דהזריקה מועלת ליוצא לחומרא אף ביצא כולו דהא כאן יצאו שתי הלחם. ואפשר כיון דנשתיירו הכבשים לא מיקרי יצא כולו. ועיין תוס' יום טוב שם פ"א מ"ג שהוכיח דבר זה מדברי רבינו ז"ל שכתב בפ"א הל"ג באימורין שיצאו דאע"פ שלא החזירן חייבין עליהן משום פיגול ונותר וטמא, ולא חילק בין יצאו מקצתן ליצאו כולם אלא על כרחך דלחומרא אין חלוק. ולכאורה הא גם לקולא, לענין דאם החזירו מקטירין אותן, לא חילק רבינו ז"ל בין יצאו מקצתן ליצאו כולן. ולמה שנתבאר במה שכתבנו בהל' תמידין ומוספין פ"ו הט"ז דהתם דוקא בהחזירו קודם זריקה וממעמא דפסול יוצא לא שייך קודם זריקה בקדשים קלים אתי שפיר אלא שגוף דברי התוס' יום טוב צ"ע, דא"כ מאי מקשינן התם במעילה ממחשבינן על האבוד ועל השרוף, הא התם לחומרא וצ"ע.

³ הראב"ד שם טעמו דס"ל דאע"ג דמועלים בהם וחייבין עליהם משום פגול וכו' כיון שיצאו לחוץ נפסלו מלהקטירן. ורבינו סובר שמאחר שמועלין בהם וחייבין עליהם משום פגול וכו' לא נפסל הזבת. כס"מ שם

⁴ דקדשים קלים הן גם האימורים לא נפסלו, דבזריקה הן נעשין קדשי קדשים, וכדמסיק הגמרא שם פרק כל התדיר (זבחים צ' ע"א), וכן לשון הגמרא שם ומ"ס לא מיפסלי ביוצא, וברור. או"ש שם וכ"כ בישועות מלכו שם.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

וכשהוציא⁵ אימוריהן לחוץ קודם זריקה אין מועלין בהן עד שיזרק הדם, נזרק הדם אף על פי שעדיין הן בחוץ ולא החזירן מועלין בהן, שהזריקה מועלת ליוצא בין להקל בין להחמיר.

ואף על פי שלא החזירן חייבין עליהן משום פיגול ונותר וטמא.

ב. בדאיתנהו אבראי כ"ע לא פליגי ... ה"מ גבי שתי לחם דלאו גופיה דזיבחה

שתי הלחם⁶ שיצאו בין שחיטה לזריקה וזרק דם הכבשים במחשבת הזמן, נתפגלו שתי הלחם אף על פי שהן בחוץ, שהזריקה מועלת ליוצא לשרפו אבל לא לאכלו⁷ אף על פי שעדיין הוא בחוץ⁸.

ג. מנחת סוטה ומנחת נדבה ... זו קודמת לזו שזו באה מן החיטין וזו באה מן השעורין ... מנחת חוטא למנחת סוטה ... חד מתרי טעמי [נקיט]

מנחת האיש⁹ קודמת למנחת האשה¹⁰, מנחת חטים¹¹ קודמת למנחת שעורים, ולפיכך מנחת חוטא קודמת למנחת סוטה. מנחת חוטא קודמת

⁵ רמב"ם הלכות מעילה פרק ב הלכה א

⁶ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק יז הלכה יט

⁷ שהם וישפה שפ

⁸ עיין לח"מ שהקשה דאע"ג דבפ' התכלת (דף מ"ז) אמר רב פפא דבאיתנהו אבראי כ"ע לא פליגי סובר רבינו ז"ל דר"פ אמר כן בדרך דחייה וקשה על מ"ש שם עם מ"ש כאן דאי ר"פ אמר כן גבי שתי הלחם בדרך דחייה איך מקשה בפרק התדיר מההיא דר"פ להא דאמר ר"פ גבי אימורין הא התם דרך דחייה הוא וכמ"ש הוא עצמו ז"ל כאן דאם היה בדרך דחייה אין מקום להקשות מר"פ מדידה אדידה. ועיי"ש מה שתירץ

⁹ רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק ט הלכה י

¹⁰ תוספתא פ"י דזבחים. ובירושלמי הוריות פ"ג ה"ו ומבואר שם בירושלמי דדווקא היבא דקרבתיהן שוין הא אם היה של האשה משובח אזי של האשה עדיף וקודם כגון אם היה של האשה פר ושל האיש היה איל או כבש יעו"ש. הר המוריה שם

¹¹ מיירי ע"כ במנחת סוטה ובמנחת חוטא דאין לך מנחה של שעורים אהרינא של יחיד רק בסוטה כדאיתא לעיל פ"ב מהל' מעשה הקרבנות ה"ב ומנחת נדבה ומנחת סוטה איזה שירצה יקדים כדכתב לקמן בסעי' זה אלא ודאי דמיירי ממנחת סוטה וממנחת חוטא. הר המוריה שם.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

למנחת נדבה מפני שהיא באה על חטא, מנחת נדבה ומנחת סוטה אי זו שירצה מהם יקדים¹².

ד. חטאת העוף קודמת כו' מנא ה"מ דת"ר והקריב את אשר לחטאת ראשונה ... זה בנה אב לכל חטאות שיקדמו לעולה הבאות ... ואפי' חטאת העוף לעולת בהמה

כבר התבאר במסכת פסחים דף נט. ובהוריות דף יג. ולעיל דף פט: שחטאת קודמת לעולה¹³, אפילו חטאת העוף קודמת לעולת בהמה, שנאמר (ויקרא ה פסוק ח) והקריב את אשר לחטאת ראשונה בנין אב לכל חטאת שהיא קודמת לעולה הבא עמה, וכן בשעת הפרשה מפריש החטאת תחלה ואחר כך העולה.

אך רק לעולה קודמת אפילו חטאת העוף, אבל בשארי קרבנות אפילו הנמוכים מחטאת כמו קדשים קלים הם קודמים לחטאת העוף.

ודין קדימות אלו בין בקרבנות ציבור ובין בקרבן יחיד כשמביא חטאת ועולה, ואפילו בשני בני אדם שזה מביא חטאת וזה מביא עולה וזה נותן לכהן זה וזה לכהן אחר שמכיון שכל הקרבנות נכנסו לבית אב של אותו משמר והם מחוייבים להקריבן, ממילא שכל הבית אב הוי ככהן אחד ומוכרחין להקריבן לפי דין הקדימה¹⁴.

וכבר התבאר לעיל שם דם החטאת קודם¹⁵ לדם העולה מפני שדם החטאת מכפר, איברי עולה קודמין לאימורי חטאת מפני שהעולה כולה לאשים.

י"א¹⁶ שזה דוקא שנשחטו שניהם, ושני הדמים לפנינו, ואחר שזורק שני הדמים ואיברי שניהם לפנינו, אבל לכתחילה צריך לשחוט החטאת ולהקריב

¹² ולא איפשיטא הלכך אי זו מהם שירצה יקדים דשקולות הם. כס"מ שם

¹³ רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק ט הלכה ו

¹⁴ ולכן נלע"ד דכהן ממשמר אחר שיש לו רשות להקריב קרבן עצמו בכל עת שירצה כמ"ש בס"י כב סעי' ב ע"ש, ואין לו שייכות להבית אב, יכול להקריב בעצמו קרבנו שהביא ולא להביט על דיני קדימה שבבית אב, וכן אם כמה כהנים שאינם ממשמר זה שבאו להקריב קרבנות עצמם אין בהם דין קדימה מאחד לחבירו. ערוך השולחן העתיד שם סעיף יט

¹⁵ שם הלכה ה

¹⁶ הר"י קורקום

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

אותה לגמרי, ואח"כ ישחוט העולה. וי"א¹⁷ דחטאת קודם גם לשחיטת עולה בשל שני בני אדם המקריבין זה חטאת וזה מביא עולה¹⁸, דאין מעכבין הקטרת אימורי חטאתו של זה שחיטת עולה של זה¹⁹, רק גומר מעשה חטאתו ואחר זה מביא עולתו, אבל כשחייבים להביא חטאת ועולה, אז שוחטין החטאת וזורקין דמו, ואח"כ זורקין דם העולה ומקטירין אימוריו דכליל²⁰.

ה. כל מקום שנתחלפה חטאת חטאת קודמת וכאן (ביולדת) עולה קודמת ... למקראה הקדימה הכתוב

¹⁷ באו"ש השיג על הר"י קורקום והנה פשט הגמרא (זבחים פ"ט ע"ב) דיליף מקרא דלוי' דדריש דכתיב ועשה את האחד חטאת כו', הרי בזריקה חטאת קודם אף על גב דלהקרבנה עולה קודם, דכתיב ופר שני, הרי דלא נשחט החטאת קודם ונזרק דמו ונעשה כליל כדין הראוי לפי שיטת הר"י קורקום, ועוד דהא חזינא דשקיל ומרי הגמרא איך ידענא דג' מתנות בתראי קודמין לשל עולה, וחד אמר משום דכיון דהתחיל במתנות גומר, הרי דבעבודת הדם שקיל ומרי הגמרא אם שייך סברא דגומר לאקדומי להך דכליל, ואיך פשיטא לן, דכיון שלא נשחטה העולה יוקדם הקטרת האימורין להעולה, ויש לדחוק, ואינו מחזור. וכעין זה השיג בערוך השולחן העתיד הלכות תמידין ומוספין סימן קיט סעיף יג והקשה עוד. ועוד דאם גם בהקטרה חטאת קודמת לעולה לשחיטתה א"כ בכל מוספי ר"ח ורגלים היה בהכרח להקטיר שעיר החטאת עד שלא ישחוט כל העולות, ואיך אפשר לומר כן הלא משמע שכולם שחטו זה אחר זה רצופים, וכן בזריקה וכן בהקטרה. ועוד דא"כ למה איתרה התורה החטאת במוספין לכותבה בסוף בר"ח ורגלים, ונהי דאינו מעכב הסדר לבד בסוכות כמו שיתבאר, מ"מ אם יש איסור לעשות מקודם העולה ואח"כ החטאת לא הוי להתורה לכתוב ההיפך, אלא וודאי דאינו כן.

¹⁸ ונסתפקתי בדיני הקדימות אם זהו דווקא בקרבנות הציבור או בקרבן יחיד כשמביא חטאת ועולה, אבל בשני בני אדם שזה מביא חטאת וזה מביא עולה לא שייך בהם דין קדימה שאין להם שייכות זל"ז. ובוודאי אם שניהם נותנין לכהן אחד פשיטא שצריך להקדים כדין, אבל כשזה נותן לכהן זה וזה לכהן אחר אין להם שייכות לזה, וכן בכל דיני קדימה שיתבאר אין להם שייכות רק בציבור או באדם אחד, וכן הסברא נוטה דאיזה שייכות הם זל"ז. עורה"ש שם יט

¹⁹ ובוזה בעי אם נשחט אחר זריקת דם חטאת של ראובן מי גומר מעשה הקטרת אימורים קודם זריקת דם עולת שמעון.

²⁰ ומעמא דכיון דמחוייב להביא העולה בהדיה דחטאת א"כ רמיא תיכף הקרבת העולה, ולאקדומה לאימורים שלה קודם אימורי החטאת, אבל כשהוא ענין בפני עצמו אז גומר מעשה החטאת והוי כמו שלא הביא העולה, דלא חל עדיין הקרבת האיברים שלה דיהא בעי לאקדומה, ורק בשקטרת שניהן לפנינו אז מקדימין הקטרת איברים של עולתו של זה להקטרת אימורים של חטאתו של זה, משום דכליל, ובכה"ג בעי דם עולה ואימורי חטאת מי קודם, אבל בשל לוי' דהענין היה טעון עולה וחטאת, א"כ בעי לזרוק דם ולהקטיר עולה טרם הקטרת אימורי החטאת, דרמיא קמיה ההקטרה מהאיברים דעולה. או"ש שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

כבר התבאר לעיל שם, שאף בשעת הפרשה מפריש החטאת תחלה ואחר כך העולה²¹. וי"א²² שנשתנה קרבן היולדת שאם מביאה עופות למרות שמקריבה החטאת תחילה, מפרישה העולה תחילה²³.

ו. פרים קודמין לאילים ואילים קודמין לכבשים כבשים לשעירים ... לא לנדבה ... שכן נתרבו באליה

הרי שהיו מיני²⁴ בהמה הרבה ממין קרבן אחד כיצד הן קריבין, הפרים קודמין לאילים שכן נתרבו בנסכים, ואילים קודמין לכבשים שכן נתרבו בנסכים, וכבשים קודמין לשעירים שכן נתרבו באימורים, שבכלל אימורי כבשים האליה ואין בשעירים אליה.

דף צ:

ז. פר כהן משיח קודם לפר העלם דבר של צבור פר העלם דבר של צבור קודם לפר עבודת כוכבים פר עבודת כוכבים קודם לשעירי עבודת כוכבים

²¹ ודע שכתבו התוס' להלן דף צ אההיא דלמקראה הקדימה הכתוב שדין יולדת נשתנה שצריך להפריש תחלה העולה ואח"כ החטאת אף על פי שבהקרבנה החטאת קודם ורבינו לא חילק בזה משום דמפרש שהוא דלמקראה הקדימה הכתוב כפירש"י דהיינו שתהא נקראת בענין תחלה ולפי זה הא דתנן במתני' וכן בהקדשה הוא כולל אף ליולדת ועיין ברא"ם פרשת תזריע ועיין בקרית ספר. מל"מ שם, וקצת צ"ע שבהלכה ח על מש"כ רבינו אפילו חטאת העוף של יולדת קודמת לכבשה כתב המל"מ דכוונת רבינו מבוררת דאפילו יולדת דלמקראה הקדימה הכתוב וסד"א דאף להקרבנה קמ"ל משמע דס"ל שמפריש קודם דאי כרש"י שתהא נקראת מאי הו"א שיקריב בגלל זה קודם וצ"ע.

²² ר' חיים תוס' כאן ד"ה למקראה

²³ ויש מי שפירש למקראה לשון מקרה, כלומר אם אין להשיג רק עוף אחד יכולה להביאו עולה ואח"כ כשתשיג עוד עוף תביאנו לחטאת, דלא הצריכה תורה להקריב מקודם להחטאת אלא כשישנם שניהם [בפי' ש"מ בש"סין החדשים]. וגם זה דוחק גדול דאיזו טעם יש בזה. ולענ"ד נראה דבמסירה לכהן תקדים העולה ולומר זה לעולה וזה לחטאת, דהקינין מתפרשין גם בלקיחת בעלים כדאמרינן בעירובין (לו, ב). ופלא שרש"י פי' שם דכשהיא קונה אותם תאמר זו אני קונה לעולה וזו לחטאת ע"ש, ואפשר דאין זה סתירה להקדישה דבשעת קנייה עדיין אינה מקדישה ומקדמת בדיבורה עולה, ותיכף אחר הקנייה אומרת הנני מקדישה ואז מקדמת החטאת. [וצ"ע בכל זה, ולפי' מתורין קושית תוס' על רש"י, וברמב"ם לא הוזכר מזה כלום גם בפ"ח מפהמ"ק]. ערוך השולחן העתיד הלכות תמידין ומוספין סימן קיט סעיף יח

²⁴ רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק ט הלכה ט

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

כבר התבאר במסכת הוריות שם שבשגגת צבור בע"ז, שהן מביאין פר עולה, ושעיר חטאת, פר העולה קודם שנאמר בו (שם טו פסוק כד) **כַּמִּשְׁפָּט**, ופר כהן משיח קודם לפר העלם דבר של צבור, ופר העלם קודם לפר ע"ז, ופר ע"ז קודם לשעיר שלה, אף על פי שהפר עולה והשעיר חטאת, שכך הוא סדר הכתוב בתורה²⁵.

ח. אפילו תימא פרים דחג נמי כמשפטם כתיב בהו

למרות שדין קדימות חטאת לעולה הוא בין בקרבנות ציבור ובין בקרבן יחיד בקרבנות החג²⁶ אינו כן אלא קריבין על סדר הכתוב שנאמר (במדבר כט פסוק ו) **כַּמִּשְׁפָּט**.

כיצד בתחלה פרים, ואחריהם אילים, ואחריהם כבשים, ואחריהם שעירים, אף על פי שהשעירים חטאת, וכל אלו שקדמו אותן עולות²⁷.

ט. חטאת העוף ועולת בהמה ומעשר ... במערבא אמרי עיילא בה עולת בהמה בחטאת העוף ואגבהתה ממעשר

²⁵ כלומר וכיון שכתוב בתורה כמשפט ממילא יש לעשותם כמשפטם הכתוב בתורה, ועיין לה"מ ומל"מ ועיין בהר המוריה שכ"ה הטעם בירושלמי בהוריות פ"ג ה"ד וז"ל פר של עכו"ם קודם לשעיר הבא עמו מפני שקדמו במקרא ר' שמואל אחוי דר' ברכיא בעי מעתה פר של ר"ח יקדים לשעיר הבא עמו מפני שקדמו במקרא א"ר שמואל א"ר אבא מרי לית את יכול דחטאת דידיה (נ"א חסיר) אחיר (והיא לדעתי הנוסחא הנכונה) על עולת התמיד יעשה ונסכו סמכו לעולת התמיד עכ"ל אבל תימה לי על רבינו כיון שכתב למעלה מעם דרבינא דש"ס דידן ומה סגי ליה דהוצרך עוד לטעם דהירושלמי אבל באמת לק"מ דכמשפט ה"ק כמשפט הכתוב בתורה וכמש"כ רש"י ונמצא דהני תרי טעמי צריכי חד להרדי והכל חד טעמא הוא והא דחזר וכתב רבינו זה דבא לכתוב לנו סדר הקדימה דכל הקרבנות ואתי לכתוב כסדר.

²⁶ רמב"ם שם הלכה ז

²⁷ ויש להסתפק אם זהו לעיכובא גם בדיעבד ואם הקדים המאוחר תעובר צורתן ויצאו לבית השריפה כמו במצורע כשהקדים חטאתו לאשמו כמו שבארנו, או דילמא דווקא במצורע דכתיב: תהיה ודרשינן במנחות (ה, א) תהיה בהווייתה תהא, ואולי כמשפטם אין דומה לתהיה, או אפשר דשוין הן. ומדברי הרמב"ם משמע לי דאינו מעכב בדיעבד, מדבמצורע פסק בפ"ה ממחוסרי כפרה דאם הקדים תצא לבית השריפה ובכאן לא הזכיר זה, ש"מ דלאו לעיכובא, אך אין ראיה ברורה מזה מפני שאין דרכו להביא דין שאינו מפורש בגמ' להדיא. ומ"מ נראה לענ"ד שכן עיקר לדינא. ובזה פשיטא לי דאין העיכוב בדיעבד, כיון שאינו אלא מפני הכבוד ברוב אלו הדינים שבסעי' זה. ערוך השולחן העתיד הלכות תמידין ומוספין סימן קכ סעיף יג יד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

הרי שהיו²⁸ לפניו הטאת העוף ומעשר, המעשר קודם מפני שהוא זבח, היו שם הטאת העוף ומעשר ועולת בהמה, הואיל²⁹ ועולה קודמת למעשר וחסאת העוף קודמת לעולת בהמה, מקריב הטאת העוף תחילה, ואחר כך העולה, ואחר כך המעשר.

י. כל החטאות שבתורה קודמות לאשמות חוץ מאשם מצורע מפני שהוא בא על הכשר

כל הטאות שבתורה קודמין לכל האשמות³⁰, חוץ מאשם מצורע³¹ מפני שהוא בא על ידי הכשר, כלומר שבא להכשיר את המצורע לקדשים ולביאת המקדש הילכך השיבות הוא לגביה שטהרה תלויה בו³².

יא. כל האשמות שבתורה באין בני שתים ובאין בכסף שקלים חוץ מאשם נזיר ואשם מצורע שהן באין בני שנתן ואין באין בכסף שקלים

כל האשמות שבתורה³³ באין בני שתים ובאים בכסף שקלים³⁴, חוץ מאשם מצורע ואשם נזיר שהם בני שנה ואין לדמיהם קצבה³⁵, אשם תלוי בא מן הקטנים או מן הגדולים, ומפי השמועה למדו שאינו בא אלא בכסף שקלים.

²⁸ רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק ט הלכה ה

²⁹ פסק רבינו כבני מערבא משום דמסתבר טעמייהו. כס"מ שם.

³⁰ רמב"ם שם

³¹ מבואר בתורה בהדיא דהאשם הוא קודם. הר המוריה שם

³² כס"מ שם

³³ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק ד הלכה כב

³⁴ אבל הטאת לא בעי שיעור וכדאיתא בפ' בתרא דכריתות ומיהו מצוה מן המוכחר שיביא בסלע ואם הביא בפחות מדנקא הוי עברינא כ"כ התוס' פ"ב דכריתות (דף י') ד"ה מכלל ופ"ה דזבחים (דף פ"ח) ד"ה וחסאת. מל"מ שם

³⁵ משמע אף למטה אין להם קצבה ועי' רש"י זבחים מ"ח א' (ומש"כ תוס' שם בד"ה אשם וכו' לבאר התו"כ יעו"ש כ"ה מבואר בת"כ ויקרא פכ"א בסופו בהדיא) ומשמע מרש"י דאשם נזיר ואשם מצורע בעינן שיהא שוה סלע אמנם עיין שם בתוס' ד"ה וחסאת וכו' ובמנחות ק"ז ב' ד"ה כבש וכו' ובכריתות י' ב' ד"ה מכלל וכו' יעו"ש היטב דמוכח משם דה"ה בפחות מסלע כשר וראיה מוכרחת מההיא דכריתות כ"ז א' יעו"ש היטב וכ"ה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

יב. כשם שקודמין בהקרבתן קודמין באכילתן

כל הקודם³⁶ בהקרבה קודם באכילה.

יג. שלמים של אמש ושלמים של יום של אמש קודמין לשל יום שלמים של אמש חטאת ואשם של היום שלמים של אמש ... חטאת קודמת מפני שהיא קדשי קדשים

היו לפניו שלמים³⁷ של אמש, ושלמים של יום, של אמש קודמין שהרי קרב
זמנן³⁸.

שלמים של אמש וחטאת או אשם של יום, חטאת ואשם קודמין מפני שהן
קדשי קדשים³⁹.

י"א⁴⁰ ששלמים שבאו אמש לעזרה ושהו עד היום, ישחטו של אמש והם
קודמין דלזול להשהותן כל כך.

בתוספתא פ"ד דכריתות וז"ל אשם נזיר ואשם מצורע שהביאן יתיר על י"ב חדש פסולין הביאן פחות מ"ב
חדש אפי' ליום השמיני כשרין הביאן בסלע הביאן בשקל הביאן בחמש דינרין כשרים עכ"ל. הר המוריה שם.
³⁶ רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק ט הלכה יב
³⁷ רמב"ם שם הלכה יג

³⁸ כלומר שנשחטו השלמים אמש והם נאכלין ביום הזבחים ובליילה וביום שלאחריו ומפני כן קרב זמנן ודלא
כרש"י ז"ל הנראה מדבריו דשחטן היום ותלה הטעם בזלזול להשהותן כל כך הואיל ובאו ראשונה יקרבו
ראשונה ומדברי התוס' ז"ל נראה שמפרשים בדברי רבינו ז"ל שסובר ששחטן אמש והזלזול הוא מפני שצורת
הבשר מתקלקלת אבל בנוסחאותינו בדברי רש"י ז"ל כתוב ששחטן היום. לח"מ שם

³⁹ לכאורה דבעי אם תדיר ומקודש איזה מהן קודם, וחזינא דמנחה ומוסף מנחה קודמת, ולר"י מוספין קודמין
(ברכות כ"ז ע"א), משום דזמנה עוברת, הרי דהיכי דזמנו עובר כמוספין לר"י דעד שבע שעות קדים לתדיר,
מכש"כ דהיכי דזמנו עובר קדים למקודש, וכאן השלמים זמנן הוא סוף היום, והחטאת נאכלת כל הלילה
שלאחריו, וא"כ השלמים יהיו קודמין. ונראה לענ"ד דהפירוש הוא כך, משום דשלמים נאכלין לכל אדם, א"כ
לא יבוא לידי נותר, שרבו האוכלין, אבל חטאת ואשם נאכלין לפנין מן הקלעים ולזכרי כהונה, א"כ יבוא
לידי נותר, וזה הכוונה מפני שהן קדשי קדשים ואינן נאכלין לכל אדם ולכן הם קודמים, ואין ההבנה כמשמעות
דברי רבינו ודוק. או"ש

⁴⁰ רש"י בסוגיא וכן מפורש בתוספתא דזבחים

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

יד. וכולן הבהנים רשאיין לשנות באכילתן לאכלן צלוין ושלוקין ומבושלין לתת לתוכו תבלין חולין.. לא יתן לתוכו תבלי תרומה שלא יביא התרומה לידי פסול

כבר התבאר לעיל דף נד: ונה. ודרף עו. שמותר לאכול⁴¹ את הקדשים בכל מאכל, אפילו הבהנים⁴² מותרין לאכול חלקם בין מקדשים קלים בין מקדשי קדשים בכל מאכל, ולשנות באכילתן ולאוכלם צלויים שלוקים ומבושלים⁴³, ולתת לתוכן תבלין של חולין, והעצמות הנשארות מותרות ועושה אדם מהם כל כלים שירצה.

אבל לא יתן לתוכם תבלין של תרומה שלא יביאו את התרומה לידי פיסול⁴⁴.

⁴¹ רמב"ם שם הלכה י

⁴² נראה דכתב בן משום דסד"א שהבהנים צריכים שלא יאכלו אלא לש"ש ולכן לא יאכלו אותם בממעמים דרך תענוג קמ"ל משום דכתב בהו רחמנא למשחה ומתרגמינן לשון גדולה כמו שהמלכים אוכלים.
⁴³ עיין לעיל ספ"ט מהל' בכורים שכתב רבינו ז"ל דאין הבהנים אוכלים המתנות אלא צלי בהרדל וכבר עמד התוס' על זה בפרק הזרוע (דף קל"ב) יע"ש. מל"מ ועיין הר המוריה בכל מאכל וכו'. ויליף לה שם מדכתיב למשחה לגדולה יעו"ש היטיב והא דיליף לה בחולין קל"ב ב' מלמשחה דאין נאכלים אלא צלי ובהרדל היינו כמוש"כ התוס' שם דאם הוא שוה לו צלי שלוק ומבושל יאכל צלי אבל אם חביב עליו מבושל או שלוק יעשה כמו שחביב עליו יעו"ש ועיין בטור ושו"ע יו"ד סי' ס"א סעיף י"ב. ולולי דמסתפינא אמינא דהש"ס דחולין כוונתו שלא יאכל חי והא דנקט צלי בהרדל נקט דבר ההוה שכן היה דרכם וה"ה שלוק ומבושל וע"ע ספרי קרח פיסקא קי"ז שם לא נאמר רק למשחה לגדולה ולא סיים שם צלי בהרדל יעו"ש אלמא דלאו דוקא הוא רק כל שהוא דרך גדולה וצ"ע בזה.

⁴⁴ בלח"מ צריך טעם למה פסק כר' מאיר לגבי ר' שמעון, ובמל"מ כתב עיין בסוגית הגמרא פ"ח דזבחים (דף ע"ו) ותמצא טעם למה שפסק כר"מ ועיין בהר המוריה ביאר דברי הלח"צ רצונו דאע"ג דר"ש ור"מ קאי בעירובין מ"ז ב' בתיקו יעו"ש אבל כיון דתרומת תבלין דרבנן הו"ל לפסוק להקל במידי דרבנן. ובאמת דצ"ע בטעמא דרבינו ואי משום דשם ע"ו א' איתא דזה תלוי בפלוגתא דשביעית פ"ח מ"ז אין מבשלין ירק של שביעית בשמן של תרומה ושם ס"ל הת"ק כר"מ הא שם מיירי בשמן של תרומה דהוי מדאורייתא אבל אכתי בתרומת תבלין דמדרבנן י"ל דהלכה כר"ש וצ"ע. ומש"כ המל"מ וז"ל ועיין בסוגיית הש"ס זבחים ע"ו ותמצא טעם למה שפסק כר"מ יעו"ש היטיב לא ידעתי האיך ואי משום דשם ע"ה ב' תני תנא קמיה דרב שביעית אין לוקחין בדמיו תרומה מפני שממעטין באכילתה אמרוה רבנן קמיה דרבא הא דלא כר"ש יעו"ש הא התם מיירי בתרומה דאורייתא. ואולי כוונתו כיון דהוינן דלית הלכתא כר"ש במה שמתיר להביא תרומה לבית הפסול ואף דר"ש מחלק בין לכתחלה ובין דיעבד מ"מ כיון דאנן לא פסקינן כוותיה בחדא בתרומה דאורייתא לענין דיעבד ה"ה לענין לכתחלה במילתא דהוא מדרבנן יעו"ש היטיב בסוגייתא וצ"ע בזה ועיין בירושלמי בשביעית פ"ח דשם מבואר דהלכה כר"מ יעו"ש היטיב. ובמעשה רקח כתב "ולדידי אני הצעיר א"צ לכל זה שהרי הדבר מבואר דהך סברא דר"מ היא סברת חכמים פרק כל הזבחים דף (ע"ו) [ע"ה] דאין מביאים קדשים לבית הפיסול

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

טו. תדיר ומקודש

היה לפניו תדיר ומקודש⁴⁵ כגון עולת מוספי ר"ה ופר העדה שהוא הטאת⁴⁶ יקדים⁴⁷ איזה מהם שירצה⁴⁸.

וכיון שכן ודאי ההלכה כחכמים דרבים נינהו גם בפ"ה דשביעית תנן כיוצא בזה והלכה כת"ק דהתם ועיין להתוס' יום טוב ז"ל".

⁴⁵ רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק ט הלכה ב

⁴⁶ תורת הקדשים נד: אות צ

⁴⁷ נ"ל דאע"ג דבמקומו בזבחים ר"פ כל התדיר לא נפשטה הבעיא, מיהו במנחות (מט, א) איפשטא דשוין הן, ואין לשאול מאי נ"מ אי הוה ספיקא דדינא אי הדין דשוין הן. נ"ל דיש נ"מ, דאי הוה ספיקא דדינא אף על גב דבע"כ אנו צריכים להקדים זה או זה מ"מ תמיד אנחנו מהוייבים לתפוס דרך אחד כמובן, אבל אם לדינא שוין הן יכולים פעם להקדים התדיר ופעם להקדים המקודש כיון דשוין הן כמעלה. ערוך השולחן העתיד הלכות תמידין ומוספין סימן קיט סעיף ד – ה

⁴⁸ בעיא דלא איפשטא ולפיכך פסק רבינו דאי זה מהם שירצה יקדים ופירש"י תדיר ומקודש כגון דם עולת תמיד ודם הטאת התמיד תדיר והטאת מקודש ממנו כדתנן דם הטאת קודם לדם עולה מפני שהוא מרצה. כס"מ שם. וצ"ע דהא התוס' שם בד"ה תדיר וכו' תמהו ע"ז יעו"ש והא דפשיט הש"ס מהא דתמידין קודם למוספין וכמו שהקשה הצ"ק י"ל דה"ק דהא התם מוספין קדישי וגלי התם קרא אשר לעולת התמיד להורות לכל התמידין דכוותה דעדיפא ממקודש ודעת רש"י יש ליישב קצת דמוספין גריעי וכמשי"כ התוס' שם פ"ט א' וקרא דהעולה קאי להקטרה ועיין במראה הפנים בנזיר פ"ז סוף ה"א דלדעת הירושלמי פשיטא ליה דמקודש עדיף יעו"ש היטיב. הר המוריה שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

